

Μία τῶν μᾶλλον ἀξιοπεριέργων καὶ ὁλως αἰνιγματωδῶν ἀσθενειῶν, ἡ ὁποία πρὸς τοῦτοις συγκαταλέγεται μεταξὺ τῶν νοσημάτων ἐκείνων, ὧν μάλιστα ἐπ' ἐσχάτων τῶν χρόνων ἔλαβε γνῶσιν ἡ ἱατρικὴ ἐπιστήμη, εἶνε καὶ ἡ λεγομένη *ἀγοραφοβία* ἢ „τοποφοβία“, ὡς τὴν ἀπεκάλεσεν ὁ διάσημος ἐν Βερολίνῳ νευροπαθολόγος Βιέτφαλ, πρῶτος αὐτὸς περιγράφας τὰ συμπτώματά της καὶ πρῶτος ὑποδείξας τὴν ἀνεξιχνίαστον φύσιν της, ἐπὶ τῇ βάσει παρατηρήσεων, ὥς ἔκαμεν ἀπὸ τοῦ 1871 μέχρι τῆς σήμερον.

Τὸ κυριώτερον χαρακτηριστικὸν γνώρισμα τοῦ πάθους τούτου ἔγκειται εἰς τὴν ἰδιόρρυθμον ψυχικὴν κατάστασιν, ἐν ᾗ εὐρίσκονται οἱ πάσχοντες ὁσάκις πρόκειται νὰ διαβῶσι πλατεῖαν τινα, ἢ ὁδόν. Κατὰ τοιαύτην τινὰ στιγμὴν καταλαμβάνονται αἰφνης ὑπὸ ἀμέτρου φόβου, συνοδευομένου ὑπὸ τρόμου τῶν μελῶν, δυσπνοίας, παλμῶν, ῥίγους ἢ ὑέριμης ἀνιούσης πρὸς τὴν κεφαλὴν, ἰδρώτους· αἰσθάνονται ἑαυτοὺς προσέτι ὥσεί προσκεκολλημένους ἀδιασπαστως ἐπὶ τοῦ ἐδάφους, τὰ μέλη των παραλελυμένα καὶ μάλιστα δύνανται νὰ κρατηθῶσιν ὅρθιοι ἐπὶ τῶν ποδῶν των.

Ἐάν ὁ φόβος ὑπερβῇ τὰ ὅρια τοῦ μετρίου, ὁ ἀσθενὴς καταλαμβάνεται καὶ ὑπὸ παροδικῆς σκοτοδίνης, ἐπομένως τῷ εἶνε ἐντελῶς ἀδύνατον νὰ ὑπερβῇ τὴν πλατεῖαν καὶ μεταβαίνει εἰς τὸ ἀπέναντι ἄκρον δι' ἄλλας ὁδοὺς. Ἐάν δὲ ἐξαναγκάσῃ ἑαυτὸν νὰ δοκιμάσῃ τοῦλάχιστον τὴν διάβασιν, πάλιν, καὶ ἀφ' οὗ ἀκόμη φθάσῃ εἰς τὸ μέσον τοῦ δρόμου, προτιμᾷ νὰ ὑποστρέψῃ ὅθεν ὠρμήθη παρὰ νὰ ἐξακολουθήσῃ πορευόμενος μέχρι τοῦ τέλους τῆς πορείας του. Τὸ ἐναντίον συμβαίνει, ἐάν συνοδεύεται ὑπ' ἄλλου τινός, ἔστω καὶ παιδίου ἀκόμη· πολλάκις δὲ ἀρκεῖ νὰ κρατῇ εἰς τὴν χεῖρα ῥάβδον, ἢ ἀλεξιβρόχιον, ἢ νὰ διέρχεται συγχρόνως τὴν ὁδὸν ἄμαξα, βραδέως συρριμένη, ἣς νὰ δύναιτο αὐτὸς κατόπιν νὰ πορευέται. Πάντα ταῦτα συντελοῦσιν εἰς καθυσχασμὸν τῶν ἐξηρηθισμένων νεύρων του καὶ εἶνε τρόπον τινὰ τὰ μόνα φάρμακα κατὰ τῆς ἰδιοτρόπου ταύτης ἀσθενείας.

Κατὰ τὸν ἀνωτέρω μνημονευθέντα παθολόγον Βιέτφαλ ἐξαφανίζονται τὰ συμπτώματα ταῦτα καὶ ἐάν ὁ πάσχων ἔχῃ ἀλλοχουίαν ἐστραμμένην τὴν προσοχὴν, χωρὶς νὰ ᾔνῃ ἐν γνῶσει τῆς διαβάσεως, ἀλλ' ἅμα ὡς παρατηρήσῃ ὅτι εὐρίσκεται εἰς τὸ μέσον τῆς πλατείας, ἀμέσως κυριεύεται ὑπὸ ἀμέτρου φόβου. Συνήθως ὁ φόβος οὗτος κυριεύει τοὺς πάσχοντας ὅχι μόνον ὅταν διαβαίνωσι πλατείας, ἀλλὰ καὶ ὅταν περιπατῶσιν εἰς ἐρήμους δρόμους ἢ παρέρχωνται ἐνῶπιον οἰκῶν ἀνευ πολλῶν παραθύρων, ἢ εἰσέρχονται εἰς συναυροίσεις, εἰς χώρους πολυανθρώπων, ὡς εἰς θεάτρα, ἐκκλησίας κτλ. ἐνίοτε δὲ παρουσιάζεται τὸ αὐτὸ αἰσθημα καὶ ὅταν τις εὐρίσκηται μόνος ἐν δωματίῳ, ἢ ἀνευ συνοδοῦ ἐν ἀνοικτῇ ἀμάξῃ.

Ἐκτός τῶν ἀνωτέρω συμπτωμάτων παρετηρήθη εἰς τινα τοιοῦτον ἀσθενῆ, νοσηλευόμενον ἐν τῇ κεντρικῇ νοσοκομείῳ τοῦ Βερολίνου, καὶ αὐξήσασα ἀδυναμία τῆς ὁράσεως. Τὸν φόβον καὶ αὐτοὶ οἱ ὑπ' αὐτοῦ κυριεύοντες δὲν δύνανται νὰ ἐξηγήσωσι καὶ αὐτοὶ τὸν θεωροῦσιν ἀκατονόμαστον, καὶ δὲν γνωρίζουσιν εἰς τί νὰ τὸν ἀποδώσωσιν. Αἰσθάνονται μόνον αὐτὸν μετ' ἀκατανίκητου βίας ἐπερχόμενον καὶ αἱ μόναι σκέψεις των, διαρκούσης τῆς καταστάσεως ταύτης, εἶνε ὅτι φοβοῦνται μὴ, διερχόμενοι τὴν ὁδὸν ἢ τὴν πλατεῖαν, ἐλκύσωσιν ἐφ' ἑαυτοὺς τὴν προσοχὴν τῶν ἄλλων, ἢ πέσωσι κατὰ γῆς, ἢ προσβληθῶσιν ὑπὸ ἀποπληξίας — σημειωτέον ὅμως ὅτι αἱ σκέψεις αὗται δὲν προηγούνται τοῦ φόβου καὶ τῶν ἄλλων νευρικῶν ἐκφάνσεων, ἀλλὰ μᾶλλον εἶνε ἀμέσως αὐτῶν συνέπεια.

Ἄγνωστος εἶνε εἰς ἐτὶ ἡ φιλολογία τοῦ Μαυροβουνίου καὶ ὁ κόσμος ἐλάχιστα ἐνδιαφέρεται περὶ τῆς ἐν τῇ χώρᾳ ταύτῃ διανοητικῆς κινήσεως

καὶ ἐργασίας. Ἀλλ' ἐν τούτοις σπουδαία τις ἐκ τῶν εὐρωπαϊκῶν ἐφημερίδων ἐδημοσίευσεν ἐσχάτως λίαν ἀξιοσημειώτους πληροφορίες περὶ τῶν γραμμάτων ἐν Μαυροβουνίῳ, ἐξ ὧν ἀποσπῶμεν τὰ ἀκόλουθα. Ὁ μέγιστος τῶν ἀγρίων καὶ ἀδαμάστων θρεϊνῶν ποιητῆς εἶνε ὁ τῷ 1851 ἀποθανὼν ἡγεμὼν Πέτρος ὁ Β'. ὁ τελευταῖος τῆς ἱερατικῆς ἐκείνης δυναστείας, ἡ ὁποία ἐπὶ μίαν ἑκατονταετηρίδα ἐκυβέρνησε τὴν χώραν διὰ τοῦ σταυροῦ καὶ τοῦ ξίφους. Πρῶτος ὁ ἡγεμὼν οὗτος ἱδρυσεν ἐν Κετίγγῃ τὸ πρῶτον δημόσιον σχολεῖον καὶ ἐδώρησεν εἰς τοὺς ὑπηκόους του ἐν τυπογραφεῖον. Ἐγραψε δὲ καὶ ἐπικόν τι ποίημα, Gorski Vijena, ἥτοι στέμμα τοῦ ὄρους ἐπικαλούμενον καὶ περιέχον πολλὰς καλλονάς. Ἢ ὑπόθεσις δ' αὐτοῦ εἶνε παρομοία πρὸς τὸν Σικελικὸν Ἑσπερινόν. Κατὰ τὸν παρελθόντα αἰῶνα πολλοὶ κάτοικοι εἶχον ἀσπασθῇ τὸν Ἰσλαμισμὸν, εἶχον συνάψῃ σχέσεις με τοὺς ὑποβλέποντας τὴν ἀνεξαρτησίαν τῆς χώρας καὶ παντὶ τρόπῳ ἡγωνίζοντο νὰ τὴν ὑποτάξωσιν εἰς τὴν δεσπόζουσαν δύναμιν. Ἐξυφάνθη λοιπὸν γενικὴ συνωμοσία καὶ ἐν μιᾷ νυκτὶ τοῦ ἔτους 1702 ἐδολοφονήθησαν πάντες οἱ ἀρνησθέντες, χωρὶς οὐδὲ εἷς νὰ σωθῇ ἐκ τῆς σφαγῆς. Τὸ συμβεβηκὸς τοῦτο εἶνε ἡ ὑπόθεσις λαμπροῦ καὶ συγκινητικοῦ ποιήματος, ἀποτελουμένου κυρίως ἐκ μονολόγων καὶ διαλόγων καὶ περιέχοντος ἐν τῷ μεταξὺ οὐκ ὀλίγα χορικά ᾄσματα, ἀναμνηστικὰ εἰς τὸν ἀναγνώστην τοὺς χοροὺς τῶν ἐλλήνων τραγωδιοποιῶν, Αἰσχύλου καὶ Σοφοκλέους.

Εἰς τὰς φιλικὰς διπλωματικὰς σχέσεις μεταξὺ Γερμανίας καὶ Ἰταλίας ἡ ἐπιστήμη ὀφείλει τὴν δημοσίευσιν ἔργου, ὅπερ μετ' ὀλίγον πρόκειται νὰ ἴδῃ τὸ φῶς. Τῇ προτάσει τῶν ὑπουργῶν Φρίδβεργ καὶ Γκόσλερ ἐζητήσαν ὁ ἀρχικαγκελάριος παρὰ τοῦ Αὐτοκράτορος τὴν ἀδειαν, ὅπως αἱ ἐπιστημονικαὶ Ἀκαδημίαι τῆς Ῥώμης καὶ τοῦ Βερολίνου ἐκδώσωσιν ἀπὸ κοινοῦ τὰ „Acta nationis Germanicae Universitatis Bononiensis“, ὧν τὸ ὀλικὸν θὰ παρέχωσι τὰ ἀρχεῖα Μαλβέτση ἐν Βονωνίᾳ. Ἢ ἐν Βερολίνῳ Ἀκαδημία τῶν Ἐπιστημῶν ἔχει ὑπὸ τὴν διαθήκην της τὸ κληροδόμημα τοῦ Σαβινῶν καὶ τοῦτο παρέχει τὰ ἡμίση τῶν ἐξόδων πρὸς ἔκδοσιν τοῦ μεγάλου ἔργου, ἐν ᾗ τὰ ἄλλα ἡμίση καταδέτεται ἡ ἐν Ῥώμῃ Ἀκαδημία τῶν Ἐπιστημῶν. Συνεφωνήθη δὲ ἐξ ἐκατέρων τῶν κρατῶν ἀνὰ εἷς λόγιος ν' ἀναλάβῃ τὴν σύνταξιν, ὁ Ἑρνέστος Φριδλένδερ ἐν Βερολίνῳ καὶ ὁ Κάρολος Μαλβύγολας ἐν Βονωνίᾳ. Τὸ ἔργον θὰ ᾔνῃ γεγραμμένον λατινιστὶ ὑπὸ τὴν ἰδιαιτέραν ἐπίβλεψιν τοῦ καθηγ. Θεοδώρου Μόμσεν. Εἰς τὰ „Acta“ θὰ προστεθῶσιν ὡς παραρτήματα καὶ πέντε πίνακες, τὰς εἰσαγωγὰς δὲ θὰ γράφωσιν ἀμφοτέρω οἱ συντάκται. Ἐκ τοῦ προλόγου τοῦ Φριδλένδερ καθίσταται γνωστὸν, ὅτι τὰ ἡδὴ δημοσιευόμενα ἔγγραφα τῷ 1796 ὑπὸ τῶν Ἰάλλων ἠρπάγησαν ἐκ Βονωνίας καὶ ὅτι ἐκτοσε ἐπὶ πολὺ οὐδὲν περὶ αὐτῶν ἠκούετο. Τῷ 1825 ἀνεκαλύφθησαν καὶ ἡγορεύθησαν ὑπὸ τοῦ Ἰωσήφ Μαλβέτση, τοῦ ἐκ τῶν Μεδίκων καταγομένου.

Ὡς γνωστὸν, ὁ φιλόμοσος βασιλεὺς τῶν Βέλγων ὥρισε πρὸ καιροῦ γέρας ἐξ 25,000 φράγκων διὰ τὴν καλλιτέραν λύσιν ἐπιστημονικῶν τιμῶν ζητημάτων. Ἦδη μανθάνομεν, ὅτι ἔπραξε τὸ αὐτὸ καὶ διὰ τὸ ἔτος 1893 χάριν διαγωνίσματος εἰς ὃ δύνανται νὰ συμμετάσχωσιν ἐπιστήμονες ὅλων τῶν ἐθνῶν. Τὸ βραβεῖον θὰ δοθῇ εἰς ἐκεῖνον τὸ ἔργον, τὸ ἐποῦν ὃ ἀποδείξῃ τίνι τρόπῳ καὶ πῶς ὅσον τὸ δυνατόν ἐφθηνότερον δύνανται νὰ προμηθεύωνται μεγάλαι πόλεις πόσιμον ὕδωρ, ἰδίᾳ δὲ ἡ πόλις τῶν Βρυξελλῶν. Πρέπει ὅμως συγχρόνως νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν καὶ ἡ ἀπὸ τῆς σήμερον μέχρι τοῦ ἔτους ἐκείνου πιθανὴ αὐξήσις τοῦ πληθυσμοῦ τῶν κατοικῶν.

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ.

— ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ Φυλλ. 6. Περίληψις τῆς νεοελληνικῆς φιλολογίας ὑπὸ Ἀλεξάνδρου Ρ. ΡΑΥΚΑΒΗ. Τιμ. 60 λεπτ.

— ΟΔΟΠΟΡΙΚΑΙ ΑΝΑΜΝΗΣΕΙΣ ὑπὸ Α. Σ. ΑΙΒΑΘΗΝΟΠΟΥΛΟΥ, μετὰ ἱστορικῆς μελέτης ἐπιγραφομένης ἢ „ΑΣΗΛΣΙΑ“. Ἐν Ἀλεξανδρείᾳ.

— ΕΤΗΣΙΟΝ ΠΗΡΕΡΟΔΟΙΟΝ 1888 ὑπὸ Κ. Φ. ΣΚΟΚΟΓ. Τιμ. 4 δραχμ., σελ. 1—360, χρυσόδετον καὶ περιέχον πολλὰς εἰκόνας. Ὡς τὸ τοῦ παρελθόντος ἔτους οὕτω καὶ τὸ ἐφετεινὸν ἡμερολόγιον τοῦ Κ. Φ. Σκό-

κου ἐπὶζήλον κατέχει θέσιν μεταξὺ τῶν τοιούτου εἶδους δημοσιευμάτων. Ὁ νοήμων καὶ φιλόπονος αὐτοῦ ἐκδότης κατέβηκε νὰ συγκεντρώσῃ περὶ ἑαυτὸν τοὺς μᾶλλον διακεκρυμένους ἐκ τῶν παρ' ἡμῶν γραφόντων καὶ οὕτω νὰ παράσχῃ εἰς τὸ ἑλληνικὸν δημόσιον βιβλίον χρήσιμον καὶ τερπνότατον.

— ΕΞΟΜΟΛΟΓΗΣΕΙΣ ἐνός τέκνου τοῦ Αἰῶνος. Τοῦ ἔργου τούτου τοῦ Alfred de Musset ἀγγέλλεται ἐξ Ἀθηνῶν ἡ προσεχὴς ἐκδόσις ἐν ἑλληνικῇ μεταφράσει, ἣν ἐπεχείρησεν ὁ κ. Κωνσταντῖνος Ι. Πρασσᾶς.